

TDAH, TEA, Asperger i ansietat infantil: els trastorns d'aprenentatge i les seves percepcions

---

Presentació

Alguns dels trastorns d'aprenentatge més comuns durant l'etapa de la infantesa són el Trastorn per Dèficit d'Atenció i Hiperactivitat (TDAH), el Trastorn de l'Espectre Autista (TEA), la síndrome d'Asperger i l'ansietat infantil. Aquests trastorns solen ser poc visibles i potser fins i tot poc coneguts, però tenen un pes bastant important en la vida de les persones que els pateixen i en el seu entorn.

Al llarg del meu treball he analitzat més profundament cada un dels trastorns esmentats anteriorment i m'he centrat en com han evolucionat al llarg de la història, tant els trastorns en si mateixos, com la percepció que se'n té i com també els tractaments. També m'he centrat en alguns dels autors, sobretot psicòlegs, que han fet aportacions sobre cadascun dels trastorns d'aprenentatge estudiats al llarg dels anys.

Un dels objectius més importants que em vaig proposar a l'hora de fer el treball, i que va lligat amb la hipòtesi que em vaig plantejar, és saber quin grau de coneixement i quina percepció se'n té o com es veuen els trastorns infantils més comuns des de fora, és a dir, des de la societat.

Metodologia

El treball consta de dues parts: una de més teòrica i una altra de més pràctica.

A la part teòrica hi ha recerca bibliogràfica. A través de diferents pàgines web s'han obtingut informacions bàsiques que han sigut els pilars principals d'aquesta part. S'hi poden trobar definicions, fets històrics, tipus de tractaments, etc.

També, per ampliar informació, he realitzat alguna entrevista a experts en el tema, i gràcies a ells he pogut augmentar i millorar la qualitat de la informació que he anat donant al llarg del treball. A més, també han estat una ajuda a l'hora de definir els objectes d'estudi.

L'altra part del treball és la part més pràctica, en la qual he treballat l'objectiu principal: conèixer la percepció i el grau de coneixement que tenen diferents grups d'edat sobre els diferents trastorns infantils que he estudiat.

Aquesta part l'he pogut realitzar gràcies a unes enquestes que vaig enviar a diferents escoles Vedruna de diferents comunitats autònomes d'Espanya (Catalunya, Castella i Lleó, València i Extremadura), i que han sigut contestades per professors i professores, pares i mares i avis i àvies dels alumnes de l'edat de 6 a 12 anys, i també pels mateixos alumnes.

Cos del treball

A la part teòrica he dedicat un apartat a cada un dels trastorns; de cada trastorn en vaig estudiar la definició, els seus símptomes, el tractament que s'aplica a les persones afectades, les causes que el poden provocar, els tipus d'aquell trastorn que existeixen, en alguns casos les conseqüències que pot comportar i, finalment, l'evolució històrica del trastorn. D'aquesta evolució històrica em vaig centrar sobretot en els principals psicòlegs, metges o psiquiatres que van aportar coneixements, investigació i recerca sobre els diferents tipus de trastorns.

En altres apartats vaig fer un estudi sobre diferents aspectes socioeconòmics de les quatre comunitats autònomes amb les quals he treballat. Aquest estudi em va servir per saber si l'entorn pot arribar a influir directament en l'educació i en tots els serveis que hi van relacionats. També em va servir per veure si aquest entorn podria influir en la percepció que es té en cada una de les comunitats autònomes en relació amb els trastorns.

Els aspectes que es van estudiar van ser: el nivell socioeconòmic de la comunitat autònoma, el tipus d'educació que es dona, en aquest cas a Espanya, i un estudi sobre l'abandonament escolar també de cada comunitat autònoma.

Vaig voler donar certa importància a l'abandonament escolar ja que també és un fet que no solem tenir en compte, i que potser tampoc en sentim gaire a parlar, i que moltes vegades pot anar relacionat amb els trastorns que pateix un alumne. D'aquest apartat en vaig comentar algunes gràfiques i vaig comparar el grau d'abandonament escolar que hi ha en les diferents comunitats autònomes d'Espanya. També en vaig estudiar les causes, que em va ajudar a acabar-les de definir l'Alejandro Montes (sociòleg a la Universitat Autònoma de Barcelona), a qui li vaig fer una entrevista amb l'objectiu que m'ajudés a aclarir alguns conceptes sobre aquest abandonament escolar.

L'objectiu que tenia amb tota aquesta part més teòrica era poder posar en context el lector del treball, i que d'aquesta manera s'hagi pogut entendre amb més facilitat de què parlo en tot moment i que hagi sigut més fàcil relacionar els conceptes explicats, cosa que també m'ha servit a mi per ser conscient de què estava parlant cada vegada que mencionava un trastorn. També m'ha servit per classificar tota la informació que posteriorment he utilitzat per exposar els resultats i, finalment, les conclusions.

Per altra banda, i per dur a terme la part més pràctica, vaig realitzar unes enquestes (diferents entre elles, és a dir, diferents preguntes segons el grup d'edat a qui anava dirigida) amb l'objectiu de conèixer el grau de coneixement i la percepció que es té sobre els trastorns infantils en diferents comunitats autònomes d'Espanya.

Les enquestes van ser contestades pels alumnes de 6 a 12 anys de quatre comunitats autònomes, pels pares, mares, avis i àvies dels alumnes, i pels professors/es dels diferents cursos.

Aquestes diferents generacions són les que s'han tractat ja que poden aportar més objectivitat, i per poder veure, durant l'anàlisi dels resultats, si d'una generació respecte a les altres hi ha algun tipus de diferència en termes de coneixement o percepcions. El perquè de la selecció de diferents comunitats autònomes es deu al fet que la percepció podria variar segons l'entorn, el sistema educatiu de la comunitat, els recursos disponibles, etc.

Un altre element que forma part de la part pràctica del treball són les comparacions que he fet una vegada he obtingut totes les respostes de l'enquesta, les quals vaig convertir en gràfics per tal de facilitar-me l'anàlisi dels resultats, la seva interpretació i veure més clarament les diferències en les respostes. Aquestes comparacions les he realitzat segons les comunitats autònomes i les generacions, i són les que m'han permès arribar finalment a unes conclusions.

Conclusions

A partir de l'objectiu principal que em vaig proposar, que era saber quin grau de coneixement i quina percepció té la societat sobre el tema dels trastorns infantils més comuns i l'anàlisi que he fet dels resultats de les enquestes, he pogut arribar a un seguit de conclusions.

La primera conclusió a la qual arribo és que les persones que estan més ben informades del tema són les famílies i els professors de les escoles, ja que quasi el 100 % d'ells coneixen o han sentit a parlar sobre algun dels trastorns. Quant als alumnes, la gran majoria dels més petits de 9 anys mai ha sentit a parlar sobre cap dels trastorns. És a partir dels 9 anys quan alguns els comencen a conèixer o els sona haver-ne sentit a parlar, és a dir, en comencen a tenir consciència.

Per tant, les persones que tenen més grau de coneixement sobre els trastorns són sobretot aquelles que treballen amb infants que en pateixen algun i que estan posades en el món de l'educació. Per aquesta mateixa raó, les persones que tindran més coneixements sobre els tractaments que s'apliquen als infants afectats seran també les famílies. És evident que les que estan més ben informades seran aquelles que tenen un fill o filla que pateix algun trastorn, i aquells professors i professores que tenen algun infant amb algun trastorn en el seu centre, i amb el qual han de tractar directament.

Una altra conclusió a la qual arribo és que a partir del que he vist durant l'anàlisi dels resultats, molts dels infants no saben si pateixen algun dels trastorns. Tot i així, alguns infants en comencen a ser conscients a partir dels 9 anys.

Les properes conclusions a les qual vaig arribar estan relacionades amb la percepció que es té sobre els trastorns.

En general, tant els alumnes com les famílies i els professors consideren que tots els trastorns són igual de greus, és a dir, no n'hi ha cap que tingui un grau de gravetat més elevat que els altres.

I, finalment, gairebé tots els enquestats consideren que no es parla suficientment sobre els trastorns a la resta de la societat, i que és per això que la gent no acostuma a estar informada sobre el tema. La gran majoria també considera que sí que és important que tothom en sigui conscient i que se'n tinguin uns coneixements mínims, i creuen que es podrien visibilitzar més, o bé parlant-ne més a les notícies i fent programes especials sobre el tema, o bé a través de xerrades o tallers a les escoles.

Bibliografia web

- A. (2019, 4 abril). Ansietat Infantil: Síntomes i tractament | Itae Psicologia. Itae Psicologia. <<https://itaepsicologia.com/ca/ansietat-infantil/>> - A. (2021a, gener 15). Motricitat fina i motricitat gruixuda. Material psicopedagògica. <<https://aduesmans.es/2018/04/26/motricitat-fina-i-motricitat-gruixuda/>> - Ara.cat. (2021, 1 maig). Abandonament escolar: motius i solucions. <https://www.ara.cat/societat/abandonament-escolar-motius-solucions_1_3968791.html> - AsPeRGeR, M. (2021, 15 març). Antecedentes e historia del autismo y Asperger. MuNDo AsPeRGeR. <<https://mundoasperger.com/antecedentes-e-historia-del-autismo-y/>> - Autisme. (2015). Canal Salut. <<https://canalsalut.gencat.cat/ca/detalls/article/Autisme-00001>> - Causes dels Trastorns d'Ansietat | Hospital. (2019). Clínic Barcelona. <<https://www.clinicbarcelona.org/ca/asistencia/malalties/trastorns-dansietat/causes-i-factors-de-risc>> - Consejería de Educación. (2019, 1 febrer). Castilla y León se sitúa en la quinta mejor posición de España en la tasa abandono escolar temprano con un 13. Comunicación. <<https://comunicacion.jcyl.es/web/jcyl/Comunicacion/es/Plantilla100Detalle/1281372051501/1284846619400/Comunicacion>> - Datos sobre el síndrome del cromosoma X frágil | CDC. (2021, 23 agost). Centers for Disease Control and Prevention. <<https://www.cdc.gov/ncbddd/spanish/xfx/facts.html>> - Datosmacro. datosmacro.com. <<https://datosmacro.expansion.com/>> - Diagnòstic i tractament dels trastorns d'aprenentatge i del comportament. (2019, 29 setembre). Centre pediàtric. <<https://centrepediatric.com/ca/especialidades/diagnostic-i-tractament-dels-trastorns-daprenentatge-i-delcomportament/>> - Dide, E. (2020, 22 setembre). «Quédate», un programa experimental dirigido a prevenir el abandono escolar.dide. <<http://educaryaprender.es/quedate-programa-experimental-educacion-junta-extremadura-dide/>> - Economipedia. (2021, 17 juny). Economipedia - Educación financiera, economía y finanzas. <<https://economipedia.com/>> - Els problemes del comportament en els infants i adolescents de Catalunya. Trastorn per Dèficit d'Atenció/Trastorn de Conducta. Necessitats educatives que generen. (2010, març). <<https://secundaria.info/portal/recurs/ProbComportament.pdf>> - Ep. (2020, 29 gener). Marçà sobre la taxa d'abandonament escolar: Mostra que anem per bon camí. <www.20minutos.es> - Últimas Noticias. <<https://www.20minutos.es/noti->

---

cia/4135036/0/marza-valora-la-reduccio-de-la-taxa-d-abandonament-escolar-a-la-comunitat-valenciana-mostra-que-anem-per-bon-cami/> – España, C. A. (2017). asperger infantil. Síndrome de Asperger. <https://www.asperger.es/sindrome_asperger_infancia_sintomas.html> – Fracàs i abandonament escolar a Espanya. (2010). <https://fundacaolacaixa.pt/documents/10280/240906/vol29_completo_ca.pdf/561bd78a-b72b-4927-b23e60e3c2b0ed68> – Friends, F. (2018, 14 febrer). ¿Qué es el Síndrome de Asperger? Historia y características, por Dr Amor Salamanca. Fundació Friends. <<https://fundaciofriends.org/que-es-sindrome-asperger/>> – Giner, C. (2017, 29 setembre). Ansietat infantil i adolescent: definició i pautes per a casa. Psicologia, psicopedagogia i logopèdia a Sabadell. <<https://www.cginer.es/2017/09/29/ansietat-infantil-pautes-per-a-casa/>> – Guia de Centres Docents - Generalitat Valenciana. (2018). Generalitat Valenciana. <<https://ceice.gva.es/va/web/centros-docentes/guia-de-centros-docentes>> – Historia del Trastorno por Déficit de Atención con Hiperactividad e Impulsividad. (2015). Història del TDAH. <<http://www.fundacioncadah.org/web/printPDF.php?idweb=1&account=j289eghfd7511986&contenido=historia-del-trastorno-por-deficit-de-atencion-con-hiperactividad-e-impulsividad>> – Idescat. Anuari estadístic de Catalunya. Educació infantil i primària. Centres i professors. Per titularitat del centre. Comarques i Aran, àmbits i províncies. (2020, 10 juliol). Idescat. <<https://www.idescat.cat/pub/id=aec&n=735>> – Idescat. Índex socioeconòmic territorial. (2021, 28 abril). Idescat. <<https://www.idescat.cat/pub/?id=ist>> – Información básica sobre el TDAH. (2019, 15 agost). Centers for Disease Control and Prevention. <<https://www.cdc.gov/ncbddd/spanish/adhd/facts.html>> – Kanner, N. L. D. A. D. P. E. L. Y. (2017, 29 agost). Leo Kanner, el padre del autismo y de las «madres nevera». Autismo Diario. <<https://autismodiario.com/2011/04/19/leo-kanner-el-padre-del-autismo-y-de-las-madres-evera/>> – La Psicología Infantil. (2014, 13 agost). Formación Permanente del Profesorado. <<https://www.formacionpermanentedelprofesorado.es/blog/la-psicologia-infantil>> – León, C. D. J. Y. (2019). Información socioeconómica. Estadística. <<https://estadistica.jcyl.es/web/es/estadisticas-temas/informacion-socioeconomica.html>> – Los distintos tipos de trastorno del espectro autista (TEA): características y formas de intervención en el aula (2018). VIU. <<https://www.universidadviu.com/int/actualidad/nuestros-expertos/los-distintos-tipos-de-trastorno-del-espectroautista-tea>> – M. (2021). Listado de colegios públicos, privados o concertados. Micole. <<https://www.micole.net/buscadorcolegios>> – P. (2021, febrer 15). ¿Qué es la terapia conductual? Técnicas y fundamentos. Psicopedia – Psicología, Psicoterapias y Autoayuda. <<https://psicopedia.org/278/que-es-la-terapia-conductual/>> – Quins són els trastorns infantils més comuns. (2019, 21 gener). FP Online. <<https://fp.uoc.fje.edu/ca/blog/quins-son-els-trastorns-infantils-mes-comuns/>> – Rasgos característicos del contexto económico de la Comunitat Valenciana - Generalitat Valenciana. (2018). <<https://ris3cv.gva.es/es/rasgos-caracteristicos-del-contexto-eco>

---

nomico-cv> - «Si el ja molt greu abandonament escolar augmenta al setembre degut a la crisi del covid, la situació serà desesperada». (2020, 23 agost). SE7 ACCENTS. <<https://www.7accents.cat/entrevista/16352/si-el-ja-molt-greu-abandonament-escolar-augmenta-al-setembredegut-a-la-cri-si-del-covid-la>> - Síndrome d'Asperger. (2018, 7 novembre). Vall d'Hebron Barcelona Hospital Campus. <<https://hospital.vallhebron.com/ca/malalties/sindrome-dasperger>> - Síndrome de Rett. (2020, 6 març). Asociación Española de Síndrome de Rett. <<https://rett.es/sindrome-de-rett/>> - Trastornos del espectro autista. (2021, 1 juny). ODS. <<https://www.who.int/es/news-room/fact-sheets/detail/autism-spectrum-disorders>> - Vicente, P. N. (2021, 7 juny). Terapia cognitiva: ¿qué es y en qué consiste? | P. Nafria. Patricia Nafria. <<https://psicologia-nafria.com/terapia-cognitiva/>>.
